

**PWYLLGOR CRAFFU GWASANAETHAU AMGYLCHEDD, ADFYWIO A  
CYMDOGAETH**

**CYFARFOD AML-LEOLIAD - SIAMBR Y CYNGOR PORT TALBOT A  
MICROSOFT TEAMS**

**Aelodau sy'n Bresennol:**

**Dydd Gwener, 28 Gorffennaf 2023**

<b>Cadeirydd:</b>	<b>Cynghorydd S.Pursey</b>
<b>Is-gadeirydd:</b>	<b>Cynghorydd T.Bowen</b>
<b>Cynghorwyr:</b>	W.Carpenter, A.Dacey, R.Davies, N.Goldup- John, S.Grimshaw a/ac S.E.Freeguard
<b>Swyddogion sy'n Bresennol:</b>	D.Griffiths, J.Stevens, A. Collins, S.Curran, I.Rees a/ac S.Cook a/ac T.Rees
<b>Gwahoddedigion y Cabinet:</b>	Cynghorwyr W.F.Griffiths, J.Hurley, S.Jones a/ac C.Phillips
<b>Arsylwyr:</b>	Cynghorwyr S.Paddison, S.Reynolds, C.Clement- Williams a/ac A. Lockyer

---

1. **CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD**

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod.

Nododd y Cadeirydd fod aelodau'r Pwyllgor Craffu wedi cytuno i graffu ar yr eitemau canlynol o agenda Bwrdd y Cabinet:

Eitem 5: Grant Eiddo Masnachol: 14 Stryd y Berllan, Castell-nedd (Tudalennau 3 - 16)

Eitem 6: Adroddiad Adolygu Opsiynau Parcio 2023 (Tudalennau 17 - 52)

2. **DATGANIADAU O FUDDIANNAU**

Ni chafwyd unrhyw eitemau brys.

### 3. CRAFFU CYN PENDERFYNU

#### Grant Eiddo Masnachol: 14 Stryd y Berllan, Castell-nedd

Holodd yr aelodau a oedd tenant wedi ei sicrhau ar gyfer yr adeilad.

Dywedodd swyddogion y cafwyd diddordeb, ond mae cyflwr yr adeilad yn golygu na all unrhyw un fynd i mewn nes iddo gael ei adnewyddu. Mae swyddogion yn ei ystyried yn adeilad pwysig mewn perthynas â Neuadd Gwyn.

Holodd yr aelodau hefyd am berchnogaeth yr adeilad. Dywedodd swyddogion nad yw'r berchnogaeth wedi'i chynnwys yn yr adroddiad, ond gall swyddogion gynghori aelodau y tu allan i'r cyfarfod.

Mynegodd yr aelodau eu canmoliaeth hefyd i'r tîm a oedd yn rhan o gyflwyno'r cynllun hwn gan y bydd yn gwella'r ardal.

Yn dilyn craffu roedd yr aelodau'n gefnogol o'r argymhellion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

#### Adroddiad Adolygu Opsiynau Parcio 2023

Diolchodd Aelod y Cabinet dros Gynllunio Strategol, Trafnidiaeth a Chysylltedd i'r Cadeirydd am y gwahoddiad i'r cyfarfod a dywedodd ei fod ef a'r swyddogion yn hapus i ateb unrhyw gwestiynau.

Rhoddodd y Cadeirydd drosolwg byr a chronoleg o'r grŵp tasg a gorffen a'r adroddiad gerbron y pwyllgor gan ddilyn argymhellion adroddiad y swyddogion tasg a gorffen.

Amlygodd yr aelodau, yng ngham cyntaf yr Asesiad Effaith Integredig (AEI) mae'n nodi nad oes angen cam pellach oherwydd defnyddwyr meysydd parcio yn unig sy'n cael eu heffeithio.

Dywedodd yr aelodau, gan nad yw'r cyngor yn rhoi symiau dewisol i ddefnyddwyr anabl ar gyfer parcio, fod y datganiad yn yr AEI yn anghywir gan fod pobl anabl yn defnyddio meysydd parcio. Dywedodd yr aelodau hefyd, gan fod nifer o bobl anabl ar incwm sefydlog, roeddent eisiau gwybod pam nad oes angen yr asesiad cam nesaf.

Eglurodd swyddogion fod Cynllun y Bathodyn Glas yn berthnasol i barcio ar y stryd ac nid yw'n berthnasol i barcio oddi ar y stryd o ran

unrhyw gonsesiynau. Dywedodd swyddogion hefyd fod y cilfachau parcio i'r anabl ym meysydd parcio'r awdurdod wedi'u lleoli mor agos â phosib i allanfeydd a mynedfeydd y meysydd parcio a'r peiriannau talu ac arddangos i gynorthwyo gyda materion hygyrchedd.

Dyweddodd swyddogion nad yw Cynllun y Bathodyn Glas yn gyllidol nac yn cael ei asesu ar sail prawf modd yn genedlaethol, sy'n golygu nad yw'r gallu i dalu yn ystyriaeth.

Gofynnodd yr aelodau a ydyn nhw, fel awdurdod, yn ymwybodol o sut y byddai'n effeithio ar bobl anabl ar incwm sefydlog. Teimlai'r aelodau nad oedd yr AEI yn ystyried hynny.

Esboniodd swyddogion fod rhai egwyddorion ehangach i'w hystyried. Os oes gan rywun gar ac mae'n gallu ei ddefnyddio, ei yswirio a'i drethu, yna yn gyffredinol mae mewn sefyllfa ariannol well na llawer o breswylwyr o fewn yr awdurdod lleol. Dywedodd swyddogion y gall perchnogion ceir yn gyffredinol fforddio talu rhywfaint o gyfraniad o ran taliadau parcio i helpu'r cyngor i gynnal y cyfleusterau hynny.

Tynnodd swyddogion sylw'r aelodau at y ffaith fod yr holl feysydd parcio yn costio cryn dipyn o arian i'w cynnal, yn ogystal â'r cynnydd mewn costau ynni, cynnal a chadw adeiladau a diogelwch yn gyffredinol. Esboniodd swyddogion fod angen cydbwysedd, ond nid yw Cynllun y Bathodyn Glas yn brawf modd felly nid yw'n fater cyllidol o ran gallu.

Amlygodd yr aelodau eu bod wedi edrych ar y posibilrwydd o ganiatáu i ddefnyddwyr anabl gael awr yn ychwanegol yn ystod y grŵp tasg a gorffen, gan y gall fod angen amser ychwanegol ar bobl â bathodyn glas i adael neu fynd i mewn i'w ceir. Gall hefyd gymryd mwy o amser iddynt siopa.

Roedd yr aelodau eisiau gwybod a fyddai modd ystyried hyn hyd yn oed os oes angen ystyried rhoi awr ychwanegol mewn meysydd parcio penodol yn y dref.

Dyweddodd yr aelodau, o ystyried bod y cynnydd mewn parcio yn berthnasol i'r cyfraddau fesul awr fel y cynigiwyd, ac nid cyfraddau parcio drwy'r dydd, y gall hyn effeithio'n anghymesur ar ddefnyddwyr anabl a all gymryd mwy o amser. Awgrymodd yr aelodau y gall wneud iddynt fynd dros y trothwy o awr ac felly gall fod angen iddynt dalu mwy nag y byddent wedi'i dalu fel arall.

Dyweddodd swyddogion fod yr argymhelliad o ganlyniad i'r pwysau ariannol presennol, ac yn seiliedig ar y gyllideb barcio byddai deiliaid bathodyn glas yn talu'r tâl llawn.

Dyweddodd swyddogion eu bod yn cydnabod ac yn cael eu harwain i ystyried materion anabledd a dyna pam mae'r awdurdod yn gosod yr holl leoedd parcio i'r anabl yn agos at y peiriannau talu ac arddangos.

Esboniodd swyddogion eu bod wedi gwneud argymhelliad yn seiliedig ar y prif fater, sef bod y consesiwn bathodyn glas ar gyfer parcio ar y stryd ac nid parcio oddi ar y stryd. A bod sefyllfa'r gyllideb yn anodd ac mae'n rhaid i swyddogion geisio mantoli'r gyllideb ar y cyfrif parcio.

Hysbyswyd yr aelodau, gyda Chynllun y Bathodyn Glas, fod deiliaid yn cael 3 awr ar linellau melyn dwbl ar yr amod eu bod yn arddangos y bathodyn glas ac yn nodi'r amser ar gloc y bathodyn. Mae deiliaid bathodyn glas hefyd wedi'u heithrio rhag unrhyw derfyn amser o fewn y cilfachau aros cyfyngedig. Dywedodd swyddogion ei bod yn bwysig iawn bod deiliaid bathodyn glas yn darllen y llyfr bathodynnau oherwydd nid yw llawer o ddeiliaid yn ymwybodol o'r consesiwn maent yn ei gael ar y stryd.

Eglurodd y Cadeirydd mai egwyddor yr hyn yr oedd y pwyllgor wedi ei gynnig oedd sicrhau bod y consesiwn yn gyson ac yn ymestyn i'r meysydd parcio arwyneb hefyd. Dywedodd y Cadeirydd ei fod yn cydnabod y cyfleoedd cyfyngedig i bobl barcio ar y stryd o amgylch canol y trefi.

Dyweddodd y Cadeirydd ei fod wedi gwranddo ar y pwynt bod rhai consesiynau ar gael, ond ei fod yn teimlo mai'r egwyddor oedd sicrhau eu bod hefyd ar gael yn y meysydd parcio.

Dyweddodd y Cadeirydd mai ychydig iawn o leoedd parcio i ddeiliaid bathodyn glas sydd yn y meysydd parcio a gofynnodd i'r Aelod Cabinet beth oedd yr asesiad cyfrifo ariannol ynghylch yr argymhelliad hwn?

Dyweddodd yr Aelod Cabinet, yn ei farn ef, os oes gan rywun fathodyn glas mae ganddo hawl i barcio lle bynnag y caniateir iddo barcio, ac nid yw pob person anabl yn ei chael hi'n anodd talu am barcio. Eglurodd yr Aelod Cabinet, fel person anabl a chanddo fathodyn glas, nid oes ganddo broblem gyda pharcio oherwydd consesiwn y

bathodyn glas a'r cyfleusterau sydd ar gael iddo eu defnyddio i barcio ar y ffordd.

Dyweddodd yr Aelod Cabinet ei fod yn cytuno gyda'r swyddogion y dylai deiliaid bathodyn glas ddarllen y llyfr oherwydd mae llawer o gonsesiynau i bobl a chanddynt fathodyn glas. Cynghorodd yr Aelod Cabinet nad yw'n credu y byddai deiliaid bathodyn glas eisiau cael eu rhoi mewn categori lle na allant dalu eu ffordd.

Ymatebodd yr aelodau i'r Aelod Cabinet gan egluro taw bwriad argymhelliad y pwyllgor oedd sicrhau tegwch yn yr ystyr y gallai person sy'n abl yn gorfforol wneud y siopa o fewn awr. Dywedodd yr aelodau y gall gymryd mwy o amser i rywun sy'n anabl, ac felly byddai'n rhaid iddynt dalu tâl uwch am fod ganddynt anabledd. Eglurodd yr aelodau mai syniad y pwyllgor yw cydbwysu pethau fel na ddylai rhywun sy'n anabl gael ei gosbi yn annheg a gorfod talu mwy i barcio am fwy o amser oherwydd ei anabledd.

Heriodd yr aelodau'r asesiad effaith gan eu bod yn credu bod y cynnig yn effeithio ar bobl anabl yn fwy na phobl sy'n abl yn gorfforol, a phwysleisiwyd y ffaith nad oes gan lawer o ddeiliaid bathodyn glas ail incwm.

Roedd yr aelodau eisiau gwybod a oedd yr AEI yn gadarn yn gyfreithiol, a bod sylw dyledus wedi'i roi i bobl anabl a bod yr asesiad effaith ond yn ymateb i bobl sy'n defnyddio maes parcio.

Dyweddodd swyddogion ei fod yn gynllun ar y stryd, yn gyfreithiol mae'r bathodyn glas yn gonsesiwn ar y stryd. Dywedodd swyddogion, os yw aelodau'n teimlo'n gryf am hynny, gan taw cynllun cenedlaethol yw hwn, gallant lobbio'r llywodraeth ganolog i newid Cynllun y Bathodyn Glas.

Esboniodd swyddogion eu bod yn gweithredu'r consesiwn yn unol â Chynllun y Bathodyn Glas. Eglurodd swyddogion nad oes unrhyw beth wedi newid o ran Cynllun y Bathodyn Glas ers ei fod dan weinyddiaethau blaenorol yn dyddio'n ôl i 2010 o leiaf.

Dyweddodd swyddogion nad ydyn nhw'n gwybod a yw'r AEI yn agored i herio ai peidio. Ailadroddodd swyddogion fod y consesiwn yn gynllun ar y stryd a chynghorwyd yr aelodau y gallent gael eu herio fel cyngor, ond fe'i gweithredir yn ôl disgresiwn y cyngor yn eu barn hwy. Barn y swyddog yw nad yw'n agwedd a gafodd ei chadarnhau.

Eglurodd y Cadeirydd y gall fod cymysgedd o ddau beth. Dywedodd fod aelodau'r pwyllgor yn sôn am y penderfyniad a gynigir yn yr adroddiad ac effeithiau'r penderfyniad yn yr adroddiad ar anabledd, sy'n cynnwys pobl anabl, parcio mewn meysydd parcio.

Dywedodd y Cadeirydd fod hynny ychydig yn wahanol i'r hyn sydd yng Nghynllun y Bathodyn Glas Cenedlaethol ac mae dyletswydd arnynt fel cyngor, a'r hyn y mae aelodau'n ei gwestiynu yw a yw'r penderfyniad i ddweud nad oes unrhyw effaith ar anabledd o ganlyniad i'r penderfyniad hwn yn gywir ai peidio.

Dywedodd y Cadeirydd fod hynny'n wahanol i'r hyn a gynhwysir yng Nghynllun y Bathodyn Glas Cenedlaethol a'u bod yn gwestiynau ar wahân.

Ailadroddodd swyddogion fod yr adrannau o fewn Cynllun y Bathodyn Glas yn glir. Nid yw'n berthnasol i barcio oddi ar y stryd. Dywedwyd wrth aelodau fod cysylltiad rhwng yr anabledd a'r bathodyn glas ac ni allwch eu gwahanu.

Dywedodd swyddogion fod Cynllun y Bathodyn Glas hefyd yn dweud bod angen i ddeiliaid wirio beth yw'r taliadau a'r consesiynau o ran parcio oddi ar y stryd. Dywedodd swyddogion nad ydyn nhw'n credu eu bod wedi torri unrhyw safbwynt deddfwriaethol. Dywedodd swyddogion fod yr her o amgylch yr anabledd yn fater gwahanol.

Eglurodd swyddogion mai mater i'r cabinet yn y pen draw yw penderfynu a ydynt am fwrw ymlaen â'r mater hwn neu ei adolygu ymhellach a chael barn gyfreithiol ffurfiol.

Dywedodd y swyddog cyfreithiol nad oedd yn gallu rhoi cyngor ar Gynllun y Bathodyn Glas ei hun a'i fod wedi gofyn i'r swyddogion am eu harbenigedd ar y pwnc hwnnw, ac y gellid olrhain yr effaith gyfreithiol pe bai angen mewnbwn ar hynny. Fodd bynnag, y broblem o ran yr asesiad effaith integredig yw a oes gan aelodau'r holl wybodaeth sydd ei hangen arnynt i wneud y penderfyniad dan sylw. Dywedodd y swyddog cyfreithiol y byddai'n gofyn i swyddogion am eu barn a ddylanwadodd ar yr asesiad effaith integredig, er mwyn darparu'r holl wybodaeth y byddai ei hangen ar aelodau, ac fel y gallant roi sylw dyledus i'r holl faterion. Eglurodd y swyddog cyfreithiol y gall gael effaith ac y byddai'n rhaid i aelodau ystyried hynny.

Gofynnodd Aelod o'r Cabinet a oedd MiPermit ar gael yn yr holl feysydd parcio ac awgrymodd y dylai'r awdurdod sicrhau ei fod ar

gael yn ehangach fel y gall preswylwyr ei ddefnyddio ar eu ffôn. Byddai hyn yn ddefnyddiol i bobl sy'n teimlo dan bwysau bod angen iddynt gyrraedd yn ôl mewn amser. Cadarnhaodd swyddogion fod MiPermit ar gael ym mhob maes parcio.

Dywedodd yr aelodau eu bod yn falch o weld bod y tâl am hawlenni ofalwyr wedi cael ei ddileu.

Gofynnodd yr aelodau i'r Aelod Cabinet pam mae Pontardawe'n cael ei drin yn wahanol o ran y cynnydd mewn prisiau parcio ar draws y fwrdeistref.

Dywedodd yr Aelod Cabinet y cafwyd dadl hir dan weinyddiaethau blaenorol ynghylch sefyllfa parcio Pontardawe o ran yr awr o barcio am ddim.

Eglurodd yr Aelod Cabinet, gan nad oedd adroddiad y grŵp tasg a gorffen yn gwneud argymhelliad ar y pwynt hwn, yna penderfynodd yr Aelod Cabinet a'r swyddogion ei gadw fel yr oedd i helpu'r masnachwyr drwy ei gadw'r un peth. Er, roedd Pontardawe bellach yn unol ag ardaloedd eraill o ran parcio ar ddydd Sul, hynny yw nid yw parcio ar ddydd Sul bellach yn rhad ac am ddim.

Gofynnodd yr aelodau, os cydnabyddir bod parcio am ddim ym Mhontardawe yn helpu i gynyddu nifer yr ymwelwyr â chanol y dref yna pam nad yw hynny'n berthnasol i Gastell-nedd a Phort Talbot?

Dywedodd swyddogion y bu adolygiad economaidd o ganol trefi yn flaenorol o ran math a maint y cynnig manwerthu mewn canol trefi. Penderfynwyd bod gan Bontardawe gynnig llai na Chastell-nedd a Phort Talbot, a dyma oedd un o benderfyniadau sylfaenol y gweinyddiaethau blaenorol. Mewn trafodaethau gydag aelodau nid yw'r sefyllfa honno wedi newid mewn gwirionedd. Eglurodd yr aelodau a oedd yn benderfyniad gwleidyddol neu beidio.

Dywedodd swyddogion mai'r penderfyniad sylfaenol oedd bod y math o gynnig a oedd ar gael yng Nghastell-nedd a Phort Talbot yn fwy na'r cynnig sydd ar gael ym Mhontardawe. Mater i'r cabinet yw penderfynu ar hyn.

Dywedodd yr aelodau y gofynnwyd iddynt, fel grŵp tasg a gorffen, sut i godi arian o barcio gan y glymblaid ond ni allant ddeall pam mae Pontardawe'n cael ei amddiffyn rhag y cynnydd hwnnw o'i gymharu â Chastell-nedd a Phort Talbot wrth geisio codi arian.

Dyweddod yr aelodau fod VIVA Castell-nedd a Phort Talbot yn gweithio'n galed iawn i gael pobl i ddod i ganol y trefi a'u bod eisiau eglurder ynghylch a fydd ymgynghori â masnachwyr a sefydliadau cyn codi'r taliadau, gan roi ystyriaeth arbennig i drefniadau parcio'r Nadolig gan fod yr argyfwng costau byw yn golygu bod gan bobl benderfyniadau anodd eu gwneud o ran pris parcio.

Dyweddod swyddogion nad oedd canol trefi Castell-nedd neu Bontardawe wedi cysylltu â nhw'n uniongyrchol, ond mae rheolwyr canol trefi yn cyfarfod â nhw'n rheolaidd ac roedd pob canol tref yn gwybod am yr adolygiad parcio.

Eglurodd swyddogion fod ymchwiliad penodol wedi ei gyflwyno gan VIVA Port Talbot i'r awdurdod ac yr ymatebwyd iddo gan y gwasanaethau democrataidd. Dyweddod swyddogion mai'r ymateb oedd, os oes ganddyn nhw unrhyw bryderon am ffioedd parcio, gallant gysylltu â chadeirydd y pwyllgor, ac mae'n debyg nad ydynt wedi dilyn y cyngor hwnnw.

Dyweddod yr aelodau fod VIVA Port Talbot wedi siarad â nhw am eu pryderon ynghylch y taliadau parcio a'r diffyg effaith y bydd yn ei chael ar Bontardawe o gymharu â Phort Talbot. Gofynnodd yr aelodau pam y bu diffyg ymgysylltu ar hyn wrth wneud penderfyniadau a diffyg gwrando ar fusnesau yno?

Dyweddod yr Aelod Cabinet ei fod yn teimlo na fu unrhyw ddiffyg ymgysylltu a'i fod yn teimlo mai VIVA oedd yn gyfrifol am gysylltu â'r cadeirydd craffu neu gadeirydd y grŵp tasg a gorffen.

Eglurodd yr Aelod Cabinet nad penderfyniad gwleidyddol oedd diogelu Pontardawe gan nad y weinyddiaeth bresennol oedd wedi gwneud y penderfyniad i roi awr o barcio am ddim i Bontardawe, ond gweinyddiaeth wahanol.

Dyweddod yr Aelod Cabinet nad oedd argymhellion y grŵp tasg a gorffen yn cynnwys unrhyw beth am Bontardawe, felly'r penderfyniad oedd cadw'r awr o barcio am ddim fel yr oedd ond codi'r ffioedd yn unol â phob man arall yn ogystal â chodi tâl i barcio ar ddydd Sul.

Dyweddod yr Aelod Cabinet ei fod yn teimlo bod hyn yn deg yn gyffredinol.

Gofynnodd y Cadeirydd a oedd unrhyw ymgynghori wedi bod gyda masnachwyr ar y cynnig.

Mynegodd y Cadeirydd hefyd ei fod yn anghyfforddus gyda'r sefyllfa oherwydd pan gyflwynir cynnig gan weinyddiaeth i godi taliadau parcio, caiff masnachwyr eu cyfeirio ato ef fel Cadeirydd Craffu



oherwydd Aelodau'r Cabinet sy'n gwneud y penderfyniad. Dywedodd y Cadeirydd, er ei fod yn hapus i dderbyn adborth, yn y pen draw y Cabinet ddylai gael y trafodaethau hynny gyda masnachwyr gan taw'r Cabinet sy'n atebol am wneud y penderfyniadau o ran parcio.

Dywedodd swyddogion pe bai'r penderfyniad yn cael ei wneud i fwrw ymlaen â'r argymhellion, yna byddai'n ofynnol yn gyfreithiol i'r awdurdod hysbysebu'r taliadau ac unrhyw orchmynion traffig ar gyfer parcio ar y stryd ac oddi ar y stryd. Yn ystod y cyfnod hwnnw gall unrhyw un a fyddai'n dymuno gwrthwynebu'r taliadau hyn wneud hynny'n ysgrifenedig. Felly gall VIVA wrthwynebu'r taliadau fel rhan o weithdrefn statudol o fewn 28 diwrnod. Ni fydd yn broses ymgynghori.

Dywedodd Aelodau'r Cabinet fod angen iddynt drafod y mater â swyddogion eto, a nhw ddylai fod y pwynt cyswllt ar gyfer pryderon a chwynion, ond hefyd roeddent yn deall priodoldeb cyflwyno'r mater i Gadeirydd y grŵp tasg a gorffen, ond gallai fod wedi cael ei gyflwyno i'r Cabinet hefyd neu bwynt cyswllt y swyddogion a allai fod wedi bwydo nôl ar y mater.

Gofynnodd Aelodau'r Cabinet i aelodau'r grŵp tasg a gorffen a oeddent wedi codi'r pryderon ar ran VIVA yn y sesiynau grŵp tasg a gorffen ac a yw'n cael ei adlewyrchu yn yr adroddiad. Esboniodd yr aelodau mai'r glymblaid sy'n gwneud y penderfyniad a byddai'r grŵp tasg a gorffen yn ei ystyried yn unig. Dywedodd yr aelodau y gofynnwyd cwestiynau VIVA Port Talbot drwy aelodau'r grŵp tasg a gorffen ac fel aelodau roeddent am fynegi'r materion hyn i'r bobl sy'n gwneud y penderfyniad, sef Aelodau'r Cabinet, er mwyn sicrhau eu bod yn ystyried hyn.

Dywedodd yr aelodau fod gwahaniaeth rhwng yr hysbysiad statudol a'r ymgynghoriad.

Dywedodd yr aelodau eu bod yn teimlo bod dryswch ynghylch y rhai sy'n gwneud penderfyniadau a'r bobl sy'n craffu ar y penderfyniadau, ac mae angen sicrhau eu bod yn cael ateb gan y rhai sy'n gwneud penderfyniadau.

Ailadroddodd yr Aelod Cabinet mai gweinyddiaeth flaenorol oedd wedi gwneud y penderfyniad o ran Pontardawe, a gofynnodd i'r Cadeirydd Craffu am adborth ac arweiniad ynghylch sefyllfa'r pwyllgor o ran Pontardawe.

Eglurodd y Cadeirydd nad yw'r pwyllgor wedi gwneud y penderfyniad ynghylch hyn eto felly nid oedd yn gallu siarad ar ran y pwyllgor. Eglurodd fod yr adroddiad gwreiddiol a roddwyd i'r grŵp tasg a gorffen gan swyddogion yn gofyn iddynt ystyried cynnig i gael gwared ar y parcio am awr ym Mhontardawe.

Dyweddodd y Cadeirydd nad oedd y grŵp gorchwyl a gorffen wedi gwneud unrhyw sylw ar y cynnig hwnnw, ond oherwydd bod y cynnig hwnnw wedi'i roi fel opsiwn i godi refeniw, roedd Aelodau'r Cabinet wedi gwneud y dewis i gadw'r awr o barcio am ddim ym Mhontardawe ar ôl ystyried yr adroddiad hwnnw.

Dyweddodd y Cadeirydd mai cyd-destun hyn yw codi incwm. Eglurodd y Cadeirydd fod codi incwm a thaliadau yn cael effaith ar ganol trefi, felly roedd y pwyllgor yn ceisio eglurhad ynghylch pam y gwnaed y penderfyniad hwnnw i gadw'r awr am ddim er ei fod yn rhoi baich ar ganol trefi eraill.

Dyweddodd y Cadeirydd ei fod yn teimlo bod y cwestiwn hwnnw wedi cael ei ateb a dywedodd ei fod eisiau egluro mai dyna oedd sail y cwestiynau a ofynnwyd gan aelodau.

Dyweddodd yr aelodau eu bod yn credu bod angen ymgynghori â VIVA gan eu bod yn ceisio adfywio canol y trefi.

Dyweddodd yr aelodau hefyd nad oedd y masnachwyr y maent wedi siarad â hwy yng Nghastell-nedd yn gwybod unrhyw beth am y cynnydd arfaethedig mewn parcio, na'r preswylwyr chwaith. Eglurodd yr aelodau fod y cynnydd o £5 mewn parcio ar y stryd yn mynd i effeithio ar bawb yng nghanol tref Castell-nedd yn ogystal â'r cynnydd mewn ffioedd parcio ceir.

Dyweddodd yr aelodau nad ydynt yn meddwl bod ymgynghoriad wedi bod gyda phawb, ac nid yw'n ymddangos bod masnachwyr Castell-nedd na Phort Talbot wedi cael digon o wybodaeth am y taliadau a'u bod yn cwestiynu a ddylai rheolwyr canol y dref fod wedi rhoi gwybod iddyn nhw.

Cododd yr aelodau y mater nad yw'n ymddangos bod y cyhoedd yn ymwybodol o'r tocynnau tymor ar gyfer parcio yng nghanol y dref yn ogystal â'r Gnoll a Pharc Margam. Dywedodd yr Aelodau ei bod yn ymddangos bod problemau gyda'r wefan. Roedd yr aelodau eisiau gwybod a oes unrhyw ffordd y gall yr awdurdod hysbysebu tocynnau

tymor yn fwy gan eu bod yn helpu i wneud y gost o barcio'n llawer rhatach.

Esboniodd swyddogion ei fod yn esgeulustod gan ei bod yn cael ei gymryd yn ganiataol bod angen hyrwyddo'r tocynnau tymor ac mae'r swyddogion yng nghanol ymgynghoriad ac yn gweithio gyda Phennaeth y Gwasanaethau Hamdden i weld a allant ddod o hyd i ddatrysiad gwell ynghylch y parciau gwledig nad ydynt dan reolaeth y gwasanaethau parcio.

Dywedodd swyddogion eu bod yn cydnabod bod cyfleoedd ar gael i wella'r cynnig hwnnw o bosib, nid yn unig ar gyfer tocynnau tymor ond fel yr amlygodd y grŵp tasg a gorffen a'r Pennaeth Hamdden, gyfleoedd lle gallai'r awdurdod hyd yn oed ddatblygu dewislen o gynigion o fewn yr awdurdod.

Defnyddiodd swyddogion enghraifft y gallai rhywun benderfynu y gall fod eisiau mynd i'r safle AquaSplash neu ymweld â Pharc Aberafan neu fynd i Barc Margam, a gallech brynu'r rheini i gyd mewn un trafodiad gyda'r awdurdod.

Dywedodd swyddogion ei fod yn syniad cadarnhaol iawn gan y grŵp tasg a gorffen, ac roedd yn esgeulustod i beidio â chynnwys hyn yn yr adroddiad ac y byddai'n cael ei farchnata. Dywedodd swyddogion hefyd y byddent yn gweithio gyda'r tîm cyfathrebu i ledaenu'r neges fel y gallai aelodau ei rhannu drwy gyfryngau cymdeithasol.

O ran y cynigion ynghylch darparu teithio am ddim ar fysis a gyflwynwyd gan y pwyllgor, dywedodd y Cadeirydd ei fod yn derbyn yr ymateb y byddai ariannu rhywbeth fel hynny o'r gyllideb barcio yn heriol, ond ei fod am wybod a yw'r Cabinet yn barod i ddilyn yr hyn y mae Abertawe'n ei wneud i ddangos cefnogaeth i'r diwydiant bysus lleol ac efallai ei flaenoriaethu o gyllid arall heblaw'r cyfrif parcio, os teimlwyd ei fod yn rhywbeth a oedd yn bwysig iawn oherwydd yr holl heriau sy'n wynebu'r diwydiant bysus a nifer y teithwyr.

Eglurodd yr Aelod Cabinet nad oedd yn anghytuno â syniad yr Aelod, ond yn sylfaenol, ar hyn o bryd, oherwydd y pwysau y mae'r cyngor hwn yn eu hwynebu, ni all weld unrhyw ffordd y byddai'r awdurdod yn gallu cytuno i hyn. Eglurodd yr Aelod Cabinet fod ganddynt oddeutu £80,000 mewn perthynas â ffigurau ariannu ac ar hyn o bryd, nid yw'n credu bod hynny'n ymarferol.

Dywedodd Aelodau'r Cabinet eu bod yn gwybod y gallent golli gwasanaeth bore cynnar yn Nyffryn Aman, y gallai pobl golli swyddi o

ganlyniad. Dywedodd yr Aelod Cabinet fod cydbwysedd o geisio gwneud yr hyn sy'n angenrheidiol.

Dywedodd Aelodau'r Cabinet ei fod yn syniad gwych ac mae Bwrdd y Cabinet am ei gefnogi wrth symud ymlaen, ond mae'n gylch anfad lle byddai'r gwasanaeth yn dod yn fwy hyfyw pe byddai mwy o bobl yn defnyddio bysus, ond mae'n waith anodd iawn ceisio blaenoriaethu a chadw'r gwasanaethau hanfodol yn unig.

Dywedodd Aelodau'r Cabinet hefyd nad yw'r cyllid ar gael, mae'r gwasanaeth bysus yn gyfnewidiol iawn ar hyn o bryd gyda gwasanaethau'n cael eu lleihau, felly mae blaenoriaethau mawr o safbwynt swyddog a'r Cabinet fod y sefyllfa'n cael ei hystyried.

Awgrymodd Aelod y Cabinet, er gwaethaf hyn, y byddai'n barod i gwrdd â'r Cadeirydd Craffu yn y dyfodol i wrando ar eu hopsiynau, gwrando ar rai o'r argymhellion, ond pa gynigion bynnag sy'n cael eu cyflwyno, mae angen i'r cyllid fod ar gael o rywle hefyd.

Rhoddodd swyddogion drosolwg o'r sefyllfa fysis bresennol gan egluro eu bod yn bryderus iawn am sefydlogrwydd gwasanaethau bysus yn y sir ac yn ehangach ar draws y rhanbarth. Esboniodd swyddogion y gallai fod rhai penderfyniadau anodd iawn ynghylch gwasanaethau bysus yn y dyfodol.

Hysbyswyd yr Aelodau fod y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau (BES) wedi'i gyflwyno mewn ymateb i'r pandemig a'i fod yn cadw gwasanaethau bysus lleol yn fyw, oherwydd heb y BES ni fyddai'r cwmnïau bysus sy'n gweithredu heddiw yn gweithredu o hyd.

Eglurodd swyddogion fod y cynllun yn mynd i ddod i ben ym mis Mawrth 2023 ond mae Llywodraeth Cymru wedi ymestyn hynny hyd at ddiwedd mis Gorffennaf ac wedi ymrwymo i gytundeb arian pontio newydd.

Hysbyswyd yr aelodau fod yr arian yn llawer llai ar y lefel genedlaethol nag yr oedd o'r blaen. Eglurodd swyddogion mai effaith ganlyniadol hynny yw y bydd gwasanaethau hanfodol yn debygol o gael eu lleihau.

Esboniodd swyddogion i'r aelodau, er bod yr awdurdod yn ystyried rhoi gwasanaeth am ddim am ychydig o benwythnosau cyn y Nadolig, gallai fod yn well i'r awdurdod wario'r arian hwnnw ar gynnal gwasanaethau bysus ledled y sir fel y gall pobl fynd i apwyntiadau iechyd, i weithio ac i ddysgu drwy gydol y flwyddyn. Mae'n her

wirioneddol ac yn yr hinsawdd sydd ohoni, ni all swyddogion weld sut y gellir cyflawni hynny.

Eglurodd swyddogion hefyd, wrth gyfeirio at awdurdodau lleol eraill fel Abertawe sy'n rhedeg cynllun tebyg, mae gan Abertawe ffioedd a thaliadau parcio llawer uwch na'r awdurdod hwn ac mae'r hyn y mae Castell-nedd a Phort Talbot yn ei gynnig yn dal yn rhatach na chostau Abertawe. Mae'n debyg y bydd y taliadau parcio uwch yn Abertawe yn rhyddhau rhywfaint o gyllid, ond hefyd mae gan Abertawe AGB fawr iawn sy'n cyfrannu at rai o'r mentrau hynny ac roedd y cyngor wedi penderfynu cyfrannu ei arian ei hun at hynny.

Dyweddodd swyddogion nad yw'r awdurdod yn y sefyllfa honno yn anffodus, a dyna pam mae swyddogion wedi argymhell nad yw'n gynaliadwy. Dywedodd swyddogion nad ydynt yn credu y byddai byth yn gynaliadwy drwy incwm o'r cyfrif parcio ac y byddai'n rhaid iddyn nhw fod yn rhan o'r rhaglen blaenoriaethu cyllideb y byddai angen i'r cyngor ei hystyried wrth symud ymlaen.

Dyweddodd swyddogion wrth aelodau y gall fod angen iddynt gyfrannu mwy o gymhorthdal i gadw'r gwasanaethau hanfodol i fynd yn hytrach na chynnig gwasanaethau am ddim am ychydig o benwythnosau yn ystod cyfnod y Nadolig.

Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am roi'r sefyllfa o ran bysus yn ei chyd-destun, a theimlodd mai'r pwynt allweddol yw, os oedd aelodau'r cabinet yn teimlo eu bod am flaenoriaethu'r mater hwn, yna gellir ei flaenoriaethu yn y broses pennu cyllidebau.

Dyweddodd y Cadeirydd fod llawer o fanteision i gyflwyno cynllun fel hwn a'r her yw, a oes angen i'r awdurdod ddyrannu rhywfaint o gyllid i ddiogelu gwasanaethau presennol yn erbyn cynllun fel hwn?

Dyweddodd y Cadeirydd, os oes gan Aelodau'r Cabinet feddwl agored ac os oes cyllid ar gael, os yw'n rhywbeth y maent yn cytuno arno fel syniad da a'i fod yn rhywbeth yr hoffent ei wneud, yna os daw'r cyllid hwnnw ar gael, mae'n rhywbeth y byddent yn ei ystyried.

Eglurodd yr Aelod Cabinet dros Newid yn yr Hinsawdd a Thwf Economaidd, yn ei rôl newydd sy'n cwmpasu canol trefi, hoffai fynd allan gyda'r aelodau lleol sy'n gweithio yng nghanol y dref a cheisio ymgysylltu'n well â nhw ar rywbeth fel hyn er mwyn cael adborth cyn llunio adroddiadau, a chan aelodau lleol hefyd.

Cytunodd y Cadeirydd a dywedodd ei bod yn anffodus bod dyraniadau wedi'u clustnodi yn y gyllideb cyn ystyried y manylion yn yr achos hwn. Dywedodd y Cadeirydd fod llawer o fudd i wneud y gwaith hwnnw ymlaen llaw, oherwydd gall fod y dyraniadau sy'n cael eu clustnodi yn y gyllideb cyn ystyried y manylion wedi achosi rhywfaint o anhawster, yn enwedig yn y ffaith ei bod bron yn fis Awst ac nid oes penderfyniad wedi'i wneud eto ar daliadau parcio ac nid yw'r awdurdod yn mynd i fodloni'r targedau incwm o ganlyniad.

Dywedodd yr aelodau na allai eu cymuned gael mynediad at drafnidiaeth i'w cymunedau eu hunain yng Nghastell-nedd a Phort Talbot oherwydd yr anawsterau o gael dau fws y dydd yn unig ac yn aml maent mor llawn, ni all pobl fynd arnynt. Dywedodd yr aelodau fod hyn, ynghyd â hyd yn oed y tlotaf yn gorfod gallu rhedeg car i deithio allan o gymunedau wedi arwain at orfod sefydlu cynllun cludiant cymunedol.

Dywedodd yr aelodau fod angen i'r cyngor ystyried rhoi cymhorthdal ar gyfer rhai gwasanaethau a sicrhau bod cymunedau'n cael eu gwasanaethu. Mae aelodau'n teimlo bod hynny'n rhywbeth y mae cynghorau eraill yn llwyddo i'w wneud ac nid yw'n digwydd yn yr awdurdod hwn.

Dywedodd yr aelodau eu bod am gael cymorth i alluogi cludiant bysus ar gyfer cymunedau pellennig a pheidio â'u cosbi drwy godi gormod o dâl am barcio ar yr un pryd. Dywedodd yr aelodau fod hyn yn gweithredu fel treth anuniongyrchol i gadw'r cyngor i weithredu a'r gyllideb yn gytbwys.

Amlygodd swyddogion fod Llywodraeth Cymru yn mynd i gael trafferth gyda'r gyllideb ac mae'n ddyletswydd ar bawb i lobïo'r llywodraeth genedlaethol a Llywodraeth Cymru i fuddsoddi mewn trafnidiaeth. Dywedodd swyddogion fod senario cyllideb yr awdurdod yn heriol iawn pan fyddwch yn ceisio rheoli'r gyllideb gyda'r holl bwysau sy'n dod i'r amlwg, a chyda gofynion newydd ar yr holl wasanaethau.

Amlygodd Aelod y Cabinet dros Strydlun fod ganddynt broblemau tebyg gyda bysus yn eu cymuned a byddai toriadau i wasanaethau boreol yn golygu na fyddai pobl yn gallu cyrraedd y gwaith, cynghorodd yr Aelodau i geisio dylanwadu ar yr awdurdodau yn y Cynulliad.

Eglurodd yr Aelodau fod y grŵp tasg a gorffen wedi dewis yr oriau diwygiedig ar gyfer y taliadau glan môr yn ofalus i roi baich mwyaf y tâl ar ymwelwyr a pheidio â chosbi preswylwyr sydd am ddefnyddio'r

ardal glan môr a'r busnesau cysylltiedig yn annheg, hefyd gofynnwyd pam y bu newid i'r oriau gorfodi presennol.

Nododd swyddogion fod y grŵp tasg a gorffen am weithredu'r taliadau glan môr rhwng 9.00am a 6.00pm ac eglurwyd bod swyddogion yn gweithio tan wyth, sy'n golygu na fyddai unrhyw beth yn cael ei orfodi ar lan y môr am ddwy awr. Dywedodd swyddogion eu bod yn deall rhesymau'r pwyllgor, mae angen i swyddogion gorfodi fod yno yn ystod yr oriau brig yn y prynhawniau rhwng 8.00am ac 8.00pm.

Holodd yr aelodau a ellid defnyddio'r swyddogion gorfodi mewn mannau eraill yn ystod y cyfnod hwnnw gan eu bod yn teimlo bod 6.00pm yn rhesymol a'i fod yr un peth â chanol y dref. Roedd yr aelodau'n poeni y byddai busnesau ar hyd y traeth yn cael eu cosbi am y ddwy awr ychwanegol, gan golli allan o bosib ar bobl a fyddai'n ymweld â nhw.

Dywedodd swyddogion fod yr awdurdod wedi cael ei gymharu â rhai awdurdodau eraill o ran darparu parcio am ddim neu fentrau am ddim. Ond ar y llaw arall nid yw'r awdurdod wedi cael ei gymharu ag awdurdodau megis Dinas a Sir Abertawe lle maen nhw'n codi tâl am barcio tan 10.00pm. Esboniodd swyddogion eu bod wedi cael y dasg fel swyddogion i geisio cynhyrchu arian a'u bod wedi dewis bod yn hyblyg o ran parcio ar lan y môr, gan roi rhywfaint o gonsesiwn i gefnogi'r trefniant.

Dywedodd swyddogion fod ganddynt gyfrifoldeb i fanteisio i'r eithaf ar yr oriau gorfodi.

Esboniodd swyddogion fod yr ardal glan môr yn boblogaidd yn ystod cyfnod brig yr haf, a byddai swyddogion yn tueddu i orfodi'r ardal honno i sicrhau'r orfodaeth fwyaf posib i gynhyrchu incwm ac i gydymffurfio â pharcio diwahân.

Dywedodd swyddogion ei bod bron wedi bod yn her amhosib i wneud arian a darparu gwasanaethau am ddim.

Dywedodd swyddogion fod y strategaeth hon yn mynd i gael ei monitro ac os yw'r awdurdod yn credu bod buddion neu ddiffyg buddion, yna byddai hynny'n cael ei adolygu ymhen 12 mis o'i gweithredu.

Cafwyd trafodaeth rhwng swyddogion ac aelodau ynghylch y rhesymeg o newid yr oriau y codir tâl amdanynt i fodloni'r oriau gorfodi.

Mynegodd yr aelodau'r farn nad oedd yn gwneud synnwyr gan y gall yr awdurdod godi swm sylweddol o incwm rhwng 9.00am a 6.00pm sef yr amser prysuraf o ran ymwelwyr glan môr, ac mae'r taliadau'n dyblu fel rhan o'r cynigion a fydd yn cynhyrchu incwm sylweddol.

Roedd yr aelodau eisiau deall pam na all swyddogion adleoli'r staff gorfodi mewn manau eraill am y ddwy awr oedd yn weddill ac roeddent am ddeall y rhesymeg ariannol ynghylch pam na ddylid newid yr oriau y codir tâl amdanynt i'r rheini nad ydynt yn cyd-fynd â'r oriau gorfodi.

Dywedodd swyddogion fod heriau sylfaenol o ran trin un ardal ar wahân i ardaloedd eraill, gan gyfeirio at lan y môr yn erbyn y parciau gwledig ac atyniadau eraill i ymwelwyr o ran darparu consesiynau mewn un ardal dros y llall.

Esboniodd yr aelodau fod glan y môr yn ardal eithaf amlwg gan nad yw'n barc â gatiâu ac mae'n cynnwys busnesau, a'i fod yn gyrchfan. Tynnodd yr aelodau sylw at y gwahaniaeth mewn parcio yng nghanol y dref o'i gymharu â glan y môr pe byddech am gael pryd o fwyd gyda'r hwyr gan y codir tâl ar lan y môr tan 8.00pm yn y cilfannau ar y stryd. Roedd yr aelodau eisiau gofyn i swyddogion am resymeg yr oriau 8.00am i 8.00pm.

Eglurodd swyddogion mai'r bwriad yn ystod cyfnodau brig yw eu bod yn ceisio mwyafu incwm a gorfodi'r oriau gweithredol hynny i sicrhau bod y bobl yn talu.

Esboniodd swyddogion y dylai'r awdurdod fod yn ymestyn y tâl yn ehangach hyd at 10.00pm neu er enghraifft ym maes parcio aml-lawr Castell-nedd, sydd ar agor tan 11.00pm dylai'r awdurdod fanteisio ar hynny a chodi tâl tan 11.00pm.

Dywedodd swyddogion fod rhai heriau sylfaenol i aelodau o ran egwyddorion lle nad oes trosolwg clir o'r strategaeth honno.

Cafwyd trafodaeth rhwng swyddogion a'r Cadeirydd ynglŷn â'i ddiffiniad o breswylwyr yn ymweld â glan y môr. Roedd swyddogion eisiau i'r Cadeirydd ddiffinio'r hyn yr oedd yn ei olygu gan yr 'ardal leol'.

Eglurodd swyddogion os oedd y preswylwyr yn byw yn ardal leol rhanbarth Port Talbot, yna roeddent o fewn pellter cerdded neu feicio



i lan y môr. Eglurodd swyddogion fod y Cadeirydd yn golygu eu bod yn dewis gyrru i lan y môr, felly byddai'n rhaid iddynt ddisgwyl talu tâl, felly nhw sy'n penderfynu ble i fynd. Roedd swyddogion eisiau gwybod a oedd y Cadeirydd yn golygu preswylwyr glan môr lleol neu'r awdurdod ehangach, ond pe baech yn dewis gyrru i lan y môr byddech yn disgwyl gorfod talu i barcio.

Eglurodd y Cadeirydd ei fod yn ymwneud â phobl sy'n byw yn ardal yr awdurdod lleol sy'n gorfod gyrru i lan y môr oherwydd mae cludiant cyhoeddus yn wael ac roedd yr aelodau'n cytuno ei bod yn bwysig codi tâl a gorfodi ar lan y môr, ond nid oeddent am i'r tâl effeithio'n andwyol ar fusnesau a phreswylwyr sy'n ymweld at ddibenion hamdden, iechyd meddwl neu ymarfer corff.

Dywedodd y Cadeirydd mai argymhelliad y grŵp tasg a gorffen oedd gosod y baich codi tâl ar ymwelwyr yn hytrach na phreswylwyr lleol sy'n defnyddio glan y môr fel man amwynderau, na allant fel arall gerdded na beicio i lan y môr. Gan fod ymwelwyr yn tueddu i beidio ag ymweld gyda'r hwyr, gallai preswylwyr a hoffai gael pryd o fwyd yn un o'r busnesau wneud hynny heb dalu, a dyna pam eu bod am greu cydbwysedd gyda'r cyfnod codi tâl a awgrymwyd.

Roedd y Cadeirydd eisiau deall rhesymeg yr ymateb. Yr oriau presennol yw 7am-10pm, awgrym y grŵp tasg a gorffen yw 9am-6pm, y cynnig presennol yw 8am -8pm, yr unig esboniad sydd wedi bod yw dyna'r oriau gorfodi, ond nid ydynt yn deall y rhesymeg gan fod y Cadeirydd yn teimlo y dylai'r oriau gorfodi gyd-fynd â'r oriau y codir tâl amdanynt. Gofynnodd y Cadeirydd a ydyn nhw'n gwneud penderfyniad rhesymol o ran yr oriau y codir tâl amdanynt, beth yw'r rhesymeg y tu ôl i'r oriau y codir tâl amdanynt yn yr adroddiad?

Esboniodd swyddogion eu bod wedi edrych ar y cynnig ac wedi lleihau'r oriau y codir tâl amdanynt, ond eu bod wedi cael y dasg o gynhyrchu incwm ychwanegol i leihau'r diffyg. O'r ochr orfodi, maent yn teimlo nad yw'n gwneud synnwyr i leihau'r oriau incwm a cholli 3 awr heb orfodaeth a cholli'r incwm ychwanegol hwnnw.

Mynegodd yr aelodau bryderon am barcio anghyfreithlon yn ystod yr haf ac roeddent am wybod a oedd opsiynau eraill yn cael eu hystyried cyn gofyn i'r grŵp tasg a gorffen helpu i ddod o hyd i'r £300,000 ar gyfer parcio.

Roedd yr aelodau hefyd eisiau sicrwydd y bydd pobl yn cael dirwy neu docyn os ydyn nhw'n parcio'n anghyfreithlon, ac os ydyn nhw'n

parcio'n anghyfreithlon, a yw'n mynd i gostio arian i'r adran gyfreithiol fynd ar drywydd dirwyon nad ydynt yn cael eu talu?

Esboniodd swyddogion fod un tariff ar lan y môr felly'r unig dro y byddai person yn cael tocyn yw os nad yw'n prynu tocyn i barcio. Dywedodd swyddogion os yw'r cynigion yn mynd yn eu blaen, yna gallant benodi swyddog i'r cilfachau aros cyfyngedig ar lan y môr er mwyn gorfodi yn y cilfachau a'r maes parcio.

Eglurodd swyddogion hefyd ei fod yn orfodaeth ac ni fyddai'r adran gyfreithiol yn ymdrin â hwn, fel sy'n digwydd ar hyn o bryd. Eglurodd swyddogion os cyhoeddir PCN am beidio â chael tocyn talu ac arddangos neu docyn drwy'r ap, yna byddai gorfodaeth yn mynd ar drywydd hyn.

Mynegodd yr aelodau'r pryder na fydd unrhyw un o'r ardal leol sy'n ymweld â'r traeth am ddim ar hyn o bryd am gyfnod cyfyngedig yn gwneud hynny yn y dyfodol oni bai eu bod yn ei wneud yn gynnar yn y bore neu gyda'r hwyr. Esboniodd yr aelodau y byddai hyn yn gwneud i fenywod sy'n mynd â'u cŵn am dro ar eu pennau eu hunain osgoi gwneud hynny, ac roeddent eisiau gwybod a ymgynghorwyd â phobl leol.

Eglurodd swyddogion y dylai cyflwyno'r taliadau olygu y bydd mwy o gyfle i bobl barcio oherwydd bydd yn rhaid i geir symud o ganlyniad i'r terfyn amser. Ar hyn o bryd mae pobl yn parcio am 8am ac yn gadael am 11pm a fyddai'n atal preswylwyr rhag parcio.

Mynegodd yr aelodau bryderon bod angen edrych ar ystod lawn o'r blaenoriaethau fel cyngor i wneud ardal yr awdurdod yn lle hyfryd i weithio a byw ynddo, a thrwy godi tâl ar yr adegau a awgrymwyd gall rhwystro rhai aelodau o'r cyhoedd na allant fforddio ymweld tair gwaith yr wythnos rhag dod i'r traeth, sydd ar hyn o bryd yn defnyddio glan y môr ar gyfer eu hiechyd meddwl etc.

Holodd yr aelodau am y parcio gyda'r hwyr ac a fyddai rheol codi tâl fesul awr neu 2 awr ar gyfer y cilfachau.

Dywedodd swyddogion y bydd parcio'n costio £4 y dydd ond bydd y cilfachau'n aros ar uchafswm o ddwy awr am £1.00 yr awr. Dim ond yn ystod oriau brig y codir tâl ar gyfer y cilfachau ac yn ystod cyfnod y gaeaf byddant yn rhad ac am ddim. Clywodd yr aelodau fod y prif feysydd parcio yn mynd i fod ar gyfradd safonol o £4 y dydd yn yr argymhellion.

Holodd yr aelodau am yr AEI mewn perthynas â glan y môr ac eglurwyd bod ganddynt aelodau o'r teulu na allant gerdded mwy nag ychydig lathenni heb orfod stopio.

Roedd yr aelodau'n poeni na fyddai aelodau o'u teulu byth yn gallu cerdded na beicio i lan y môr a phan fyddant yn parcio yn y maes parcio ar draws y ffordd, mae'n cymryd tua 20 munud i fynd o'r maes parcio i lan y môr.

Teimlai'r aelodau y byddai hyn yn cael effaith andwyol ar bobl anabl ac roedden yn teimlo bod angen ail-wneud yr AEI.

Esboniodd swyddogion fod Cynllun y Bathodyn Glas yn berthnasol i'r cilfachau aros cyfyngedig ar hyd glan y môr, a gall deiliaid bathodynnau glas barcio yn y manau aros cyfyngedig gydag eithriad i'r terfyn amser a hefyd eithriad i'r taliad.

Cododd yr aelodau'r pwynt bod y grŵp tasg a gorffen wedi argymhell archwilio'r posibilrwydd o barcio faniau gweryslla ar lan y môr dros nos, byddai hyn yn codi refeniw ac yn cynyddu nifer yr ymwelwyr, ond nodwyd nad oedd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad ac roeddent eisiau gwybod a fyddai'n cael ei ystyried?

Dywedodd swyddogion eu bod ar fin cyflwyno adroddiad strategaeth glan môr i Bennaeth y Gwasanaethau Hamdden ynghylch yr ardal glan môr gyfan a bydd parcio i faniau gweryslla yn rhan o'r cylch gwaith hwnnw, a byddant hefyd yn edrych arno ledled y sir i weld a ellir ei gyflwyno mewn manau eraill yn y fwrdeistref sirol.

Teimlai'r aelodau fod hyn yn syniad gwych ac roeddent yn falch y byddai'n cael ei ystyried.

Mynegodd yr aelodau bryderon ynghylch ymddygiad gwrthgymdeithasol mewn meysydd parcio ar y traeth a'r angen am feysydd parcio â gatau yn y nos i frwydro yn erbyn hyn. Mynegodd yr aelodau bryderon na fyddai pobl eisiau parcio'u faniau gweryslla yno o ystyried yr ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Hysbyswyd yr aelodau bod swyddogion yn ymwybodol o'r materion yno a byddant yn bwrw ymlaen â hynny gyda Phennaeth y Gwasanaethau Hamdden fel rhan o'r strategaeth ac efallai y bydd lleoliad yn cael ei nodi nad yw o bosib yn y meysydd parcio sy'n bodoli ar hyn o bryd. Nid oedd swyddogion yn gwybod ar hyn o bryd, a gallai fod yn ardal ddynodedig a fyddai'n llawer haws ei rheoli.

Holodd yr aelodau hefyd am un o'r argymhellion a godwyd gan y grŵp tasg a gorffen ynghylch edrych ar fesurau lliniaru mewn perthynas â'r ardaloedd preswyl cyfagos o amgylch glan y môr, ac awgrymwyd y gallai'r argymhelliad hwn annog pobl i geisio parcio ar y stryd mewn strydoedd preswyl.

Dywedodd swyddogion eu bod yn cydnabod y risgiau sy'n gysylltiedig â'r taliadau parcio. Awgrymodd swyddogion fod angen adolygu'r ddogfen polisi cynlluniau parcio ar y stryd i breswylwyr gan ei bod ychydig yn anhyblyg yn y ffordd y mae'n cael ei defnyddio.

Dywedodd swyddogion fod cyfle i adolygu'r sefyllfa bolisi sy'n cynnwys manau allweddol y gallwn eu hadolygu.

Eglurodd swyddogion hefyd, mewn perthynas â pharcio i breswylwyr, fod angen ystyried y chwyldro sydd ar ddod o ran isadeiledd cerbydau trydan a gwefru. Roedd swyddogion eisiau ail-sicrhau'r pwyllgor craffu a'r Cabinet fod angen trafod isadeiledd gwefru cerbydau trydan fel darn o waith ar wahân ac o bosib gyda grŵp tasg a gorffen yn benodol.

Roedd gan yr aelodau gwestiynau mewn perthynas â pharth i gerddwyr Castell-nedd ac roeddent yn pryderu y gall fod yn beryglus iawn gyda'r hwyr gyda'r traffig yn symud i'r dref yr adeg honno o'r nos ynghyd â'r caffis palmant.

Roedd yr aelodau'n pryderu nad yw'r cynnig i gau gyda'r hwyr yn trosglwyddo i sesiynau'r bore gan fod masnachwyr wedi dweud y byddent yn siomedig pe bai'r awdurdod yn cau'r dref ar gyfer sesiwn y bore sy'n rhedeg tan 10.30am.

Esboniodd swyddogion fod canol y dref yn gymhleth yn y ffordd y mae'n derbyn nwyddau a gwasanaethau a danfoniadau nwyddau i'r busnesau. Dywedodd swyddogion fod angen iddynt gynnal adolygiad dichonoldeb priodol o ran unrhyw newidiadau a wneir i'r gorchmynion yng Nghastell-nedd.

Hysbyswyd yr aelodau y byddai angen ymgynghoriad manwl a thrylwyr iawn gyda'r masnachwyr oherwydd gallai cyfyngu canol y dref yn y ffordd a awgrymwyd gan y grŵp tasg a gorffen gael effaith niweidiol bosib ar fusnesau gan y bydd angen mynediad i ganol y dref ac oddi yno yn ystod yr adeg honno o'r dydd gan fod parcio wedi 5pm yn cael ei wahardd yn y gorffennol, ond newidiwyd hyn ar gais yr aelodau i gefnogi'r economi gyda'r hwyr yn dilyn asesiad.

Awgrymodd swyddogion fod angen ystyried y sefyllfa fel dichonoldeb a'i rhoi ar y rhestr i'w hystyried fel rhan o'r rhaglen flaenoriaethu diwedd blwyddyn o bethau a fydd yn cael eu hystyried ar gyfer dichonoldeb wrth symud ymlaen.

Dywedodd swyddogion fod diogelwch cerddwyr yn bwysig, a'u bod yn teimlo bod angen adolygu'r holl gynrig diogelwch o amgylch canol y dref ynghyd â golwg newydd ar sut mae canol y dref yn cael ei reoli.

Dywedodd swyddogion fod yna fenter y bydd hyn, os yw'n cael ei flaenoriaethu yn yr hydref, yn cael ei ystyried yn fanwl ac yn dilyn ymgynghoriad manwl gyda'r masnachwyr ac aelodau etholedig lleol canol y dref.

Cytunodd yr aelodau â swyddogion ac roeddent yn teimlo bod ymgynghoriad yn hanfodol, nid oedd yr aelodau am weld newidiadau'n cael effaith negyddol ar ffyniant canol y dref.

Dywedodd y Cadeirydd ei fod yn cydnabod bod hyn yn rhywbeth a oedd yn werth edrych arno ac yn gwerthfawrogi'r heriau yn y rhaglen gyfalaf priffyrdd a'r angen i flaenoriaethu hyn. Gofynnodd i'r swyddogion a oedd yn werth siarad â chydweithwyr ym maes adfywio a chanol trefi i ystyried os oes modd ei ariannu y tu allan i waith priffyrdd, mae'n amlwg bod manteision i adfywio canol y dref ac efallai fod hwn yn llwybr arall y gellid ei archwilio?

Cytunodd y swyddogion ac eglurwyd eu bod yn gwybod bod cyfleoedd i ganol trefi sicrhau grantiau ac mae'n ddigon posib y bydd hynny'n gyfle iddynt ddefnyddio dull ar y cyd ac maent yn hapus i weithio mewn unrhyw ffordd i gyflawni'r dichonoldeb hwnnw er mwyn dod o hyd i'r canlyniad gorau i bawb gan ystyried y pryderon a fynegwyd gan yr aelodau.

Dywedodd yr Aelod Cabinet fod dau ymgynghoriad cyfredol ynghylch strategaethau canol y dref hefyd, ond hefyd ail-ymgysylltu â'r masnachwyr. Dywedodd ei fod yn ceisio cynnwys popeth fel rhan o'r ymgynghoriad a sicrhau ei fod yn cael ei fwydo'n ôl drwy'r ymgynghoriadau fel y gall ddylanwadu ar y broses. Dywedodd yr aelodau yr ymgynghorir ag aelodau lleol ynghylch yr adolygiad o ganol y dref, yr oeddent yn hapus yn ei gylch, ond nododd yr aelodau fod dau ymgynghoriad arall, ac ymarfer dichonoldeb yn mynd rhagddynt yn y trefi nad oedd aelodau'n

ymwybodol ohonynt. Gofynnodd aelodau lleol pryd y byddent yn cael eu cynnwys?

Eglurodd yr Aelod Cabinet ei fod newydd glywed am hyn yr wythnos hon ac y byddai'n sicrhau bod cynghorwyr lleol yn cael eu cynnwys.

Cynghorodd swyddogion yr aelodau hefyd fod y tîm adfywio yn gweithio gyda'r ymgynghorwyr, The Urbanists, mewn perthynas â'r cynlluniau lleoedd i wneud yr hyn a elwir yn gynllun lle ar gyfer canol y trefi. Byddai hyn ar gyfer Castell-nedd, Pontardawe a chanol trefi eilaidd a thrydyddol fel Tai-bach, Llansawel etc. Maent yn mynd i lunio cyfres o ddogfennau ar gyfer prosiectau adfywio parthau cyhoeddus posib y gallent fod eisiau eu hystyried ar gyfer canol y trefi yn y dyfodol ac mae'r gwaith yn dal i fynd rhagddo.

Dywedodd swyddogion na fydd hyn yn cael ei gwblhau tan ddiwedd y flwyddyn galendr. Ond pan fydd gennym y cynnyrch gan The Urbanists, bydd cyfres o weithdai ac ymgynghoriadau a fydd yn cynnwys aelodau lleol. Fe'i cyflwynir ar gyfer ymgynghoriad llawn, cyson.

Hysbyswyd yr aelodau hefyd fod yr awdurdod wedi sicrhau grant eleni ar gyfer dichonoldeb ar ganol y dref yn ogystal â gweld sut y gall canol y dref wella teithio llesol a cherdded. Esboniodd swyddogion nad ydynt mewn sefyllfa i ymgynghori hyd nes y byddant wedi cynnal astudiaeth ddichonoldeb. Dywedodd swyddogion y bydd yr aelodau lleol yn rhan o'r ymgynghoriad hwnnw hefyd.

Gwnaeth yr aelodau sylw am y gweinyddiaethau parhaus sy'n defnyddio meysydd parcio fel ffordd o ddarparu gwasanaethau'r cyngor. Awgrymodd rhai aelodau ei fod yn sylfaenol anghywir mewn egwyddor. Awgrymodd yr aelodau na ellir darparu gwasanaethau'r cyngor yn seiliedig ar barcio ceir pan nad yw'n hysbys faint o bobl sy'n mynd i ddefnyddio'r meysydd parcio.

Awgrymodd yr aelodau nad yw parcio'n ffordd o wneud llawer o arian, a gofynnwyd i aelodau edrych ar barcio ceir, a'r flwyddyn nesaf pan ddaw'r amser i bennu'r gyllideb roedd yr aelodau'n gobeithio na fyddai parcio'n cael ei gynnwys ynddi a'i fod yn ffordd o greu ychydig o incwm ychwanegol i'w wario ar wasanaethau dewisol yn hytrach nag unrhyw beth arall.

Yn dilyn trafodaeth, cyflwynwyd y diwygiadau canlynol gan y pwyllgor craffu.

Opsiwn 6 - Diwygio'r oriau y codir tâl amdanynt i 9am i 6pm  
Opsiwn 7 Codi tâl rhwng yr oriau 9am i 6pm

Mae argymhelliad ychwanegol 1 yn nodi y dylai deiliaid bathodynau glas gael awr o barcio yn ychwanegol i'r tariffau presennol yng nghanol trefi i adlewyrchu'r amser ychwanegol sydd ei angen ar bobl anabl, mae hyn er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effaith andwyol ar bobl anabl o ganlyniad i'r cynnydd mewn taliadau parcio fesul awr.

Bod argymhelliad ychwanegol yn cael ei ychwanegu:  
Bod ymgynghoriad llawn yn cael ei gynnal ar y cynigion hyn gyda'r gymuned, gan gynnwys busnesau a phreswylwyr cyn rhoi unrhyw newidiadau ar waith.

Yn dilyn craffu, cefnogwyd yr argymhelliad i Fwrdd y Cabinet gyda'r diwygiadau.

#### 4. **EITEMAU BRYD**

Ni chafwyd unrhyw eitemau brys.  
TRAILER\_SECTION>

## **CADEIRYDD**

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag